

PRIJEDLOG

Na temelju članka 22. stavka 2. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 153/2009), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj donijela

UREDBU O IZMJENI I DOPUNAMA UREDBE O INDEKSU RAZVIJENOSTI

Članak 1.

U Uredbi o indeksu razvijenosti („Narodne novine“, broj 63/2010) u članku 5. stavku 1. iza podstavka 3. dodaje se novi podstavak 4. koji glasi:

„- prihode od prodaje nefinancijske imovine“

Dosadašnji podstavak 4. postaje podstavak 5.

Članak 2.

U članku 6. stavku 1. riječi „dva zadnja popisa stanovništva Republike Hrvatske zamjenjuju se riječima „u posljednjem dostupnom desetogodišnjem razdoblju“.

U stavku 2. iza riječi „samouprave“ briše se zarez i riječi „prema rezultatima dva zadnja popisa stanovništva Republike Hrvatske“.

Članak 3.

U članku 10. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Vrijednost indeksa razvijenosti iz stavka 1. ovog članka umanjuje se za 10 postotnih bodova za jedinice lokalne samouprave koje su temeljem članka 4. stavak 2. i članka 5. stavak 2. Zakona o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“ br. 86/2008, 57/2011 i 51/2013) razvrstane u prvu i drugu skupinu područja posebne državne skrbi a kojima indeks razvijenosti prelazi 75% prosjeka Republike Hrvatske.“

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

U skladu s člankom 22. stavkom 1. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 153/2009, dalje u tekstu: Zakon) ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji se na indeksu razvijenosti. Stavkom 2. navedenog članka ovlaštena je Vlada Republike Hrvatske da uredbom propiše pokazatelje za izračun indeksa razvijenosti, izračun vrijednosti indeksa razvijenosti, udio pojedinog pokazatelja u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti i druga pitanja s tim u svezi.

Postupak ocjenjivanja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s člankom 23. navedenog Zakona, provodi ministarstvo nadležno za regionalni razvoj (dalje: Ministarstvo). Ocjenjivanje stupnja razvijenosti provodi se svake tri godine.

U skladu s člankom 24. navedenog Zakona, jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti u:

- I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75% prosjeka Republike Hrvatske,
- II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka Republike Hrvatske,
- III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100% i 125% prosjeka Republike Hrvatske,
- IV. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti veća od 125% prosjeka Republike Hrvatske.

U skladu s člankom 25. navedenog Zakona, jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti u:

- I. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka Republike Hrvatske,
- II. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50% i 75% prosjeka Republike Hrvatske,
- III. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka Republike Hrvatske,
- IV. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100% i 125% prosjeka Republike Hrvatske,
- V. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti veća od 125% prosjeka Republike Hrvatske.

U skladu s člankom 27. navedenog Zakona, odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva. Navedena odluka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Ministarstvo kontinuirano prati stupanj razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s člankom 28. navedenog Zakona. Tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke iz očevidnika i drugih evidencija koja vode navedena tijela, potrebne za praćenje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave koje, u skladu s člankom 23. stavkom 2. navedenog Zakona, ne ispunjavaju uvjete za zadržavanje statusa potpomognutog područja, u skladu s člankom 29. Zakona zadržavaju taj status najdulje do isteka godine dana od dana donošenja odluke o razvrstavanju iz članka 22. Zakona.

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se promjena u načinu izračunavanja pokazatelja proračunskih prihoda jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku iz članka 2. točke 3. Uredbe o indeksu razvijenosti. Promjena načina izračunavanja se odnosi na izostavljanje prihoda od prodaje nefinancijske imovine kod izračunavanja vrijednosti tzv. izvornih proračunskih prihoda jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave. Razlog za ovu promjenu leži u procjeni da prihodi koje jedinice lokalne i područne samouprave ostvare temeljem prodaje nefinancijske imovine ne moraju i u mnogim slučajevima nisu nužno povezani s ekonomskom snagom ili pak stupnjem razvijenosti pojedine jedinice. Naime, radi se u pravilu o jednokratnim prihodima čija realizacija može biti pod utjecajem različitih čimbenika, a ne o stalnim prihodima koji su usko vezani za razinu ekonomske aktivnosti na nekom području, zbog čega je dosadašnji način izračunavanja vrijednosti pokazatelja imao smanjenu objektivnost s aspekta mjerena stupnja razvijenosti.

Uz članak 2.

Razlog izmjene teksta članka 6. jest dobivanje kvalitetnijih pokazatelja promjene broja stanovnika. Zbog primjene različite statističke definicije ukupnog broja stanovnika podaci Popisa 2001. i 2011. nisu međusobno usporedivi te nisu adekvatni za korištenje u izračunu stope promjene broja stanovnika. Osim metodoloških razlika, korištenje popisnih podataka u izračunu stope općeg kretanja stanovništva onemogućava višegodišnje izračune jer je navedena stopa konstanta do rezultata idućeg popisa.

Da bi se osigurali pokazatelji koji se temelje na promjeni broja stanovnika, Državni zavoda za statistiku svake godine izrađuje procjene ukupnog broja stanovnika do razine grada/općine i time osigurava višegodišnje serije podataka. Procjene broja stanovnika uključuju popisne podatke, prirodno i mehaničko kretanje stanovništva. Predloženim tekstom osigurava se kontinuirano praćenje promjene broja stanovnika te mogućnost višegodišnjeg izračuna stope općeg kretanja stanovništva.

Uz članak 3.

Razlog izmjene ovog članka se temelji na ocjeni o potrebi jačeg uvažavanja činjenice da su pojedine jedinice lokalne samouprave zbog okupacije tijekom Domovinskog rata smanjile svoj razvojni potencijal, a što je u mnogim slučajevima teško procijeniti temeljem dostupnih statističkih podataka na lokalnoj razini. Štoviše, pokazatelj kretanja stanovništva u zadnjem dostupnom desetogodišnjem razdoblju kod značajnog broja lokalnih jedinica koji se nalaze u prvoj i drugoj skupini područja posebne državne skrbi bilježi iznadprosječne vrijednosti koje su dijelom rezultat procesa povratka i naseljavanja stanovništva u posljednjih 10 godina u tim područjima. Međutim, sam porast broja stanovnika nije odraz snažne gospodarske revitalizacije ovih područja već je u najvećem dijelu posljedica provedbe državnog programa stambenog zbrinjavanja. U takvim slučajevima primjena spomenutog pokazatelja nije objektivno mjerilo dosegnutog stupnja razvijenosti jedinica lokalne samouprave koje se nalaze u opisanoj situaciji. S druge strane, spomenuti nedostaci ne umanjuje kvalitetu navedenog pokazatelja kao objektivnog mjerila razvijenosti za najveći dio jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zbog svega navedenog predlaže se izmjena članka kojom bi se za one jedinice lokalne samouprave koje su trenutno u cijelosti obuhvaćene prvom ili drugom skupinom područja posebne državne skrbi, a koje bi primjenom nove kategorizacije izgubile status potpomognutog područja, umanjila vrijednost indeksa razvijenosti za deset postotnih bodova.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisano je stupanje Uredbe na snagu.